

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM NGỌC THỤY

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN CỤM CÔNG NGHIỆP
HUYỆN THÁI THỤY, TỈNH THÁI BÌNH

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM NGỌC THỤY

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN CỤM CÔNG NGHIỆP
HUYỆN THÁI THỤY, TỈNH THÁI BÌNH**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Thị Tuyết Oanh

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Luận văn này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân tôi, được thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS.TS. Trần Thị Tuyết Oanh.

Các số liệu, kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn này là trung thực và chưa từng được công bố trong các luận văn khác.

Tôi xin chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 3 năm 2016

Tác giả luận văn

Phạm Ngọc Thụy

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, em xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo khoa Sau đại học, khoa Tâm lý giáo dục trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, giúp đỡ và chỉ dẫn em trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu. Đặc biệt em xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành và sâu sắc tới cô giáo PGS.TS. Trần Thị Tuyết Oanh, người hướng dẫn khoa học, đã chu đáo, tận tình hướng dẫn em thực hiện đề tài này.

Tôi chân thành cảm ơn tới các đồng chí lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo Thái Bình, các đồng chí lãnh đạo và chuyên viên các phòng ban chuyên môn của Sở Giáo dục và Đào tạo Thái Bình, các đồng chí lãnh đạo, giáo viên, nhân viên và các em học sinh trường trung học phổ thông Thái Phúc, Thái Thụy, Thái Bình đã nhiệt tình giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu thực hiện đề tài.

Tôi xin dành lời cảm ơn chân thành tới người thân, đồng nghiệp và bạn bè đã động viên, khích lệ và tạo điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành đề tài của mình.

Xin trân trọng cảm ơn.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 3 năm 2016

Tác giả luận văn

Phạm Ngọc Thụy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
BẢNG KÍ HIỆU CÁC TỪ VÀ CỤM TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	5
1.1. Sơ lược tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Các công trình nghiên cứu ở nước ngoài.....	5
1.1.2. Ở Việt Nam.....	6
1.2. Một số khái niệm cơ bản của đề tài	8
1.2.1. Quản lý, quản lý giáo dục	8
1.2.2. Giáo dục	11
1.2.3. Hướng nghiệp	11
1.2.4. Giáo dục hướng nghiệp.....	13
1.2.5. Quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp.....	14
1.3. Giáo dục hướng nghiệp cho học sinh trường trung học phổ thông	16
1.3.1. Đặc điểm của học sinh THPT	16
1.3.2. Mục tiêu, nhiệm vụ và nội dung của hoạt động giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT.....	17
1.3.3. Ý nghĩa của giáo dục hướng nghiệp ở trường phổ thông	21

1.3.4. Nguyên tắc và các con đường giáo dục hướng nghiệp	22
1.4. Quản lý hoạt động GDHN ở trường trung học phổ thông.....	24
1.4.1. Vị trí, vai trò của Hiệu trưởng trong quản lý giáo dục hướng nghiệp ở trường trung học phổ thông	24
1.4.2. Nội dung quản lý hoạt động GDHN của Hiệu trưởng ở trường phổ thông.....	26
1.5. Đặc điểm của hoạt động hướng nghiệp ở trường THPT trên địa bàn cụm công nghiệp.....	28
1.5.1. Đặc điểm kinh tế-xã hội, giáo dục của khu công nghiệp.....	28
1.5.2. Yêu cầu đặt ra đối với quản lý giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THPT trên địa bàn cụm công nghiệp	29
Kết luận chương 1	31
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GDHN CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THPT TRÊN ĐỊA BÀN CỤM CÔNG NGHIỆP HUYỆN THÁI THỤY, THÁI BÌNH	32
2.1. Vài nét về tình hình kinh tế - xã hội và giáo dục của huyện Thái Thụy.....	32
2.1.1. Tình hình kinh tế- xã hội huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình hiện nay.....	32
2.1.2. Tình hình giáo dục ở các trường THPT trên địa bàn cụm công nghiệp huyện Thái Thụy.....	33
2.2. Thực trạng giáo dục hướng nghiệp và quản lý giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT trên địa bàn khu công nghiệp huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình.....	41
2.2.1. Khái quát về khảo sát thực trạng	41
2.2.2. Thực trạng giáo dục hướng nghiệp cho học sinh tại trường THPT trên địa bàn khu công nghiệp huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình.....	42
2.2.3. Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp tại trường THPT trên địa bàn khu công nghiệp huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình	53
2.3. Đánh giá chung về công tác quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp trong trường THPT trên địa bàn khu công nghiệp huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình	62
2.3.1. Mặt mạnh	62
2.3.2. Hạn chế	63
2.3.3. Nguyên nhân của những hạn chế.....	64
Kết luận chương 2.....	66

Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP Ở TRƯỜNG THPT TRÊN ĐỊA BÀN KHU CÔNG NGHIỆP HUYỆN THÁI THỤY, TỈNH THÁI BÌNH	67
3.1. Định hướng và nguyên tắc đề xuất biện pháp	67
3.1.1. Những định hướng	67
3.1.2. Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	68
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp của Hiệu trưởng trong trường THPT trên địa bàn khu công nghiệp huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình	70
3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho giáo viên, học sinh, phụ huynh và các lực lượng xã hội về giáo dục hướng nghiệp cho học sinh	70
3.2.2. Biện pháp 2: Bồi dưỡng năng lực chuyên môn và nghiệp vụ giáo dục hướng nghiệp cho cán bộ giáo viên nhà trường.....	74
3.2.3. Biện pháp 3: Phối hợp giữa nhà trường - gia đình - xã hội tham gia giáo dục hướng nghiệp cho học sinh	75
3.2.4. Biện pháp 4: Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, kinh phí cho hoạt động tư vấn hướng nghiệp	77
3.2.5. Biện pháp 5: Tăng cường kiểm tra, đánh giá việc thực hiện các hoạt động giáo dục hướng nghiệp thông qua việc xây dựng tiêu chí thi đua trong giáo viên nhà trường	78
3.2.6. Biện pháp 6. Tổ chức các hình thức giáo dục hướng nghiệp gắn với thực tế của địa phương có khu công nghiệp.....	81
3.2.7. Mối quan hệ giữa các biện pháp	83
3.3. Khảo sát tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	84
3.3.1. Khái quát quá trình khảo sát	84
3.3.2. Kết quả khảo sát.....	85
Kết luận chương 3.....	87
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	88
1. Kết luận.....	88
2. Khuyến nghị.....	89
TÀI LIỆU THAM KHẢO	91
PHỤ LỤC	

BẢNG KÍ HIỆU CÁC TỪ VÀ CỤM TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

CD	: Cao đẳng
CMHS	: Cha mẹ học sinh
CNH, HĐH	: Công nghiệp hoá, hiện đại hoá
CSVC	: Cơ sở vật chất
ĐH	: Đại học
ĐKDT	: Đăng ký dự thi
GD & ĐT	: Giáo dục và Đào tạo
GDHN	: Giáo dục hướng nghiệp
GDLĐ	: Giáo dục lao động
GDPT	: Giáo dục phổ thông
GDTX	: Giáo dục thường xuyên
GV	: Giáo viên
GVBM	: Giáo viên bộ môn
GVCN	: Giáo viên chủ nhiệm
HĐ	: Hoạt động
HĐNK	: Hoạt động ngoại khóa
HS	: Học sinh
KHCN	: Khoa học công nghệ
KTTH	: Kỹ thuật tổng hợp
KT-XH	: Kinh tế - xã hội
QLGD	: Quản lý giáo dục
QLNT	: Quản lý nhà trường
SHHN	: Sinh hoạt hướng nghiệp
SL/TS	: Số lượng/Tổng số
TB	: Trung bình
TCCN	: Trung cấp chuyên nghiệp

TCN	: Trung cấp nghề
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TL	: Tỷ lệ
TN	: Tốt nghiệp
TNCS	: Thanh niên cộng sản
TS	: Tiến sĩ
TVHN	: Tư vấn hướng nghiệp
UBND	: Ủy ban nhân dân
WTO	: Tổ chức thương mại thế giới (World - Trade - Organization)

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1.a. Thống kê hạnh kiểm của học sinh năm học 2014-2015	34
Bảng 2.1.b. Thống kê học lực của học sinh năm học 2014-2015	34
Bảng 2.2. Bảng thống kê điểm chuẩn tuyển sinh lớp 10 trong 5 năm	35
Bảng 2.3. Bảng thống kê chất lượng giáo dục 3 năm học gần đây	35
Bảng 2.4. Cơ cấu đội ngũ biên chế có mặt tính đến 31/12/2015	37
Bảng 2.5. Bảng thống kê chất lượng đội ngũ năm học 2015-2016	39
Bảng 2.6. thống kê tỷ lệ thi ĐH, CĐ, TCCN năm học 2014-2015	40
Bảng 2.7: Các yếu tố ảnh hưởng đến việc chọn nghề của học sinh	45
Bảng 2.8: Đánh giá của học sinh về các hình thức tổ chức GDHN	47
Bảng 2.9: Nhận xét của học sinh về mức độ tham gia của đội ngũ thực hiện GDHN trong nhà trường	50
Bảng 2.10: Đánh giá của cán bộ, giáo viên về hiện trạng cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ GDHN	52
Bảng 2.9: Nhận xét của học sinh về mức độ tham gia của đội ngũ thực hiện giáo dục hướng nghiệp trong nhà trường	55
Bảng 2.12. Thực trạng phương pháp quản lý hoạt động tư vấn hướng nghiệp cho học sinh	57
Bảng 2.13: Đánh giá của CB, GV về hoạt động kiểm tra công tác giáo dục hướng nghiệp của BGH nhà trường	59
Bảng 2.14: Đánh giá của giáo viên về quản lý công tác xã hội hóa GDHN	61
Bảng 3.1: Bảng biểu thể hiện mức độ cần thiết và khả thi của các biện pháp đưa ra trong đề tài	85